

21-01-2014

Til
Børne- og Ungdomsforvaltningen

Sagsnr.
2013-0256859

Dokumentnr.
2013-0256859-3

Orientering om heldagsskolerne

Den ny folkeskolereform betyder ændrede rammer og indhold for folkeskolen. Det gælder også de to heldagsskoler i København: Tingbjerg Skole og Nørre Fælled Skole. Til orientering for Børne- og Ungdomsudvalget beskrives i dette notat baggrunden for heldagsskolerne, beslutninger truffet i Børne- og Ungdomsudvalget om skolerne, heldagsskolerne og den ny folkeskolelov, data om elevernes afgangskarakterer mv. og økonomien i skolerne. Afslutningsvis er dagligdagen på Tingbjerg Skole og Nørre Fælled Skole beskrevet.

Sagsbehandler
Flemming Lunde
Østergaard Hansen

Baggrund for heldagsskolerne

Der findes i dag seks kommuner, som har heldagsskoler. Det drejer sig om Ishøj, Høje Taastrup, Odense, Århus, Esbjerg og Københavns Kommune.

Fælles for heldagsskolerne er, at de har en stor andel af tosprogede elever, hvoraf mange ikke har tilstrækkelige danskundskaber i forhold til deres alderstrin. Og hvor mange elever kommer fra bogligt ressourcetsvage hjem.

Skolefritidsordningen kan ikke gøres obligatorisk. Derfor har skolerne i stedet fået dispensation til at udvide skoledagen, og lægge fritiden ind i form af lange pauser. De ekstra timer bliver blandt andet brugt på mere danskundervisning og til at læse lektier. Fritidstilbuddet på heldagsskolerne i København er gratis for eleverne.

Beslutninger truffet i Børne- og Ungdomsudvalget om skolerne

Som et led i "Faglighed for alle" besluttede Børne- og Ungdomsudvalget på sit møde d. 16. august 2006 at igangsætte et femårigt forsøg med heldagsskoler på Hillerødgades Skole, Klostervængets Skole (i dag Nørre Fælled Skole) og Tingbjerg Skole. Hillerødgades Skole er efterfølgende blevet lukket.

Hovedelementerne i forsøget skulle være:

- Et stærkt fokus på faglighed
- Tæt integration af undervisning og fritid med fokus på det enkelte barns udviklingsperspektiv
- Gratis fritidstilbud til alle
- Billig, sund og økologisk skolemad.

**Afdelingen for
Pædagogisk Faglighed**

Mobil
2363 7424

E-mail
flehan@buf.kk.dk

www.kk.dk

På sit møde d. 15. november 2006 vedtog BUU en udmøntningsplan for Faglighed for alle, herunder for de tre heldagsskoler. Som et led i udmøntningen blev det besluttet, at der skulle laves principper for etableringen af heldagsskoleforsøget. Disse principper blev vedtaget d. 24. januar 2007. På udvalgsrådet d. 7. februar 2007 blev vedtaget et pædagogisk grundlag for de tre skoler.

Forsøget med heldagsskoler skulle efter planen ophøre ved udgangen af skoleåret 2011/2012. På BUU's møde d. 3. november 2010 blev det besluttet at igangsætte en ekstern evaluering af heldagsskolerne. Evalueringen skulle inddrages som vidensgrundlag ifm. udvalgets stillingtagen til heldagsskolernes videre skæbne efter forsøgsperiodens udløb.

Børne- og Ungdomsudvalget besluttede på sit møde d. 8. juni 2011, hvor evalueringen af heldagsskolerne blev drøftet, at heldagsskolerne skulle fortsætte, og at tilskuddet til madskolen (inkl. nedbringelse af forældrebetalingen) på skolerne ligeledes skulle fortsætte.

Heldagsskolerne og den ny folkeskolelov

Med den ny folkeskolelov er det besluttet, at antallet af timer for eleverne skal øges til 30, 33 og 35 timer i henholdsvis indskoling, mellemtrin og udskoling. Inden for det udvidede tidsrum skal eleverne både have mere "klassisk" undervisning i fx dansk, matematik og naturfag, og en ny type "understøttende undervisning" med bevægelse, lektiehjælp, virksomhedsbesøg m.v. Den understøttende undervisning kan varetages både af lærere, børnehaveklasseledere, pædagoger, pædagogmedhjælpere og andre faggrupper.

Hvis den nye lovs indhold sammenlignes med de to heldagsskoler i København, så er ønsket om flere timer fuldt ud opfyldt, da der er 35 timer på alle alderstrin i dag. Ifølge den ny folkeskolelov er der ikke noget til hindrer for, at heldagsskolerne kan fortsætte deres nuværende timetal. Det fremgår, at en skole ikke må overstige en årsnorm svarende til 35 timer ugentligt. Det gælder alle klassetrin. Der er mulighed for at ansøge Undervisningsministeriet om dispensation om fravigelse af denne regel. Godkendelse gives, hvis der foreligger en pædagogisk begrundet ansøgning.

Det fremgår samtidigt, at heldagsskoler ikke vil skulle leve op til kravet om, at lektiehjælpen og faglig fordybelse er frivillig for eleverne at deltage i og skal placeres om eftermiddagen i ydertimerne.

Indholdsmæssigt må heldagsskolerne, når det drejer sig om "understøttende undervisning" siges at være langt fremme. Det gælder fx mulighed for lektielæsning, bevægelse, ude af huset aktiviteter, værkstedsundervisning og valgfag.

Data og elevernes afgangskarakterer mv.

I nedenstående tabel fremgår, hvorledes eleverne på de to heldagsskoler klarer sig ved afgangsprøverne (FSA), og hvor stor en andel af eleverne der er i uddannelse 11 måneder efter. Desuden er der data om graden af elevtilfredshed og andel elever rekrutteret fra skolernes eget grunddistrikt. Data fra Københavns Kommune samlet set er også gengivet til sammenligning.

	År	Nørre Fælled Skole	Tingbjerg Skole	Skolegennemsnit KK
Afgangsprøve	2013	5,5	4,4	6,3
	2012	5,0	5,4	6,2
	2011	4,9	3,6	6,0
I uddannelse efter 11 måneder	2012	93 %	71 %	84 %
	2011	79 %	91 %	86 %
Grad af elevtilfredshed	2013	3,5	3,7	3,7
	2012	4,0	3,8	3,7
Rekruttering fra eget distrikt	2012/13	15,5 %	34,5 %	52,9 %
	2011/12	16,2 %	35,8 %	51,8 %

Som det fremgår, så er der på Nørre Fælled Skole sket en gradvis fremgang i karaktererne ved afgangsprøverne, som det også ses i København som helhed. På Tingbjerg Skole er der sket en fremgang fra 2011 til 2013. Dog fra et relativt lavt niveau. Det er naturligt, at der er udsving fra år til år, da klasserne er forskellige. Da eleverne på de to skoler, som tidligere nævnt, typisk kommer fra bogligt ressourcetsvage hjem, er det forventeligt, at eleverne klarer sig relativt dårligere ved afgangsprøverne.

Andelen af elever i uddannelse 11 måneder efter FSA svinger fra årgang til årgang. Både over og under andelen for eleverne i kommunen som helhed. Som det fremgår, så ligger graden af elevtilfredsheden tæt på kommunegennemsnittet. Derimod rekrutterer skolerne væsentligt færre børn fra eget grunddistrikt end gennemsnittet af skolerne i København.

Økonomien i heldagsskolerne

Da idéen bag heldagsskoler er, at eleverne skal gå længere tid i skole end normalt, vil heldagsskoler alt andet lige være et dyrere tilbud end almindelige folkeskoler. Hvor meget dyrere afhænger primært af, hvor mange klassetrin der er omfattet, og hvor mange ekstra lektioner, der

gives ugentligt. De to skoler får samlet set i skoleåret 2013/2014 ca. 22 mio. kr. Heraf går størstedelen af pengene til ekstra timer og gratis fritidstilbud til eleverne jf. nedenfor.

Da det ikke er muligt at udvide skoledagen via øgede fritidsaktiviteter, da sådanne tilbud ikke kan gøres obligatoriske, må et obligatorisk tilbud tage udgangspunkt i ”skoledelen” i Folkeskoleloven. Da folkeskolen er gratis, er det ikke muligt at dække ekstraudgifter til heldagsskoler gennem brugerbetaling.

Heldagsskolerne modtager i dag en bevilling, som dækker elevernes ekstra timer. Det er i forbindelse med Budget 2014 besluttet, at heldagsskolerne fremover får samlet set ca. 4,6 mio. kr. som bevilling til undervisningsopgaven udover den almene budgettildeling. Ekstrabevillingen er mindre end tidligere (hvor den var ca. 7,1 mio. kr.) hvilket skyldes, at den almene budgettildeling fremover bliver større grundet krav om højere timetal på alle kommunens skoler. De 4,6 mio. kr. gør det muligt at sikre et fortsat timetal på 35 timer på alle klassetrin. Herudover får skolerne fortsat ca. 16,6 mio. kr. til gratis fritidstilbud for eleverne. Skolerne er også sikret midler til madordning (ca. 1,6 mio. kr.)

Dagligdagen på heldagsskolerne

På begge heldagsskoler i København åbner skolens fritidsdel kl. 7.00, hvor der hver dag er tilbud om morgenmad til alle børn. Fra kl. 8.00 til 15.00 har alle elever undervisning. Undervisningen afbrydes af en formiddagspause med frugt til alle børn, og en frokostpause. Her serveres en billig frokost tilberedt af elever og kokke. Efter endt skolegang er der gratis fritidstilbud fra kl. 15.00 til kl. 17.00. her serveres gratis sund eftermiddagsmad. På Nørre Fælled Skole er fritidstilbuddet på skolen for alle elever, opdelt i et fritidstilbud for elever i 0. – 4. klasse og et klubtilbud for elever i 5. – 9. klasse. På Tingbjerg Skole er der en fritidsdel for elever fra 0. – 3. klasse. For elever i de ældre årgange er der gratis fritidsklub for børn i alderen 10 til 13 år og ungdomsklub for unge i 13 til 16 års alderen. Alle tilbud er på Terrasserne. Fritidsklubben har åbent til kl. 18.00, mens ungdomsklubben har åbent til kl. 21.00. Alle børnene fra 10-16 år har adgang til Bondegården, som udover at have åbent til kl. 18.00 i hverdage har åbent fra 9.00 – 16.00 i weekender og helligdage.

De to skolers ekstra timer bruges blandt andet til flere dansktimer, ekstra idræt og bevægelse, lektielæsning, værksteder, valgfag og aktiviteter uden for skolen. På begge skoler er der både lærere og pædagoger til stede i mange af timerne. Mellem 12 og 15 lektioner om ugen i indskoling. Pædagogerne er med til at styrke det faglige arbejde og understøtte den enkelte classes trivsel.